

HZ. MUSA

- ✓ **Beyt-i Makdis: Mukaddes ev, kutsal toprak.**
- ✓ **Mescid-i Aksa: En uzak mescid.**
- ✓ **Kıbtîleri: (Mısır'ın eski halkıdır)**
- ✓ **İsrailoğulları: İsrailoğulları, İbrani din büyüğü ve atası Yakup'un 12 oğlunun soyundan gelenlere verilen isimdir. İbrahimi dinlerde Yakup'a Tanrı tarafından İsrail ismi verildiğine inanılır. Yakup, İslam'a göre peygamberdir ve Kur'an'da da İsrail ismi Yakup yerine kullanılmıştır (Al-i İmran, 93). Yakup'un 12 oğlunun soyundan gelenler On iki İsrail Kabilesi'ni oluşturmuşlardır. İsrail kelimesi "Tanrı'nın yolunda, doğru yolda" anlamına veya "Tanrı'yla gürleşen" anlamına gelir. İsrâ (İbranicede gürleşmek) ve el (Semitik dillerde tanrı) kelimelerinin birleşiminden oluşmuştur. Zira Tanah'ta Yakup'un Tanrı ile gürleşini anlatılır.**
- ✓ **Tanah: Tanah veya İbranice kutsal kitap, Tevrat ve Zebur'u da kapsayan, Musevilik dininin kutsal kitabı. Hristiyanlarca da kutsal kabul edilir, bununla birlikte Hristiyanlar Tanah'ı *Eski Ahit* olarak anar ve farklı şekillerde yorumlarlar.**
- ✓ **Furkan: Hak ile batılı birbirinden ayıran**
 - İsrailoğulları'ndan İmran'ın oğludur. (Annesinin adı Tevrat'a göre Yocheved'dir.)
 - Mısır'da doğmuş ve yaşamıştır.
 - Hz. Musa'ya Tevrat indirilmiştir.
 - İsrailoğulları büyüyüp genişledikçe farklı kabilelere bölündüler.
 - Kıpti soyundan gelenler sürekli onlara eziyet ediyor ve ağır işlerde çalıştırıyorlardı.

- Eski Mısır'da krallara Firavun adı verilirdi. Firavun, bir gece rüyâsında Beyt-i Makdis'ten bir ateşin çıkıp, Kıptîlerin evlerini yaktığını, ancak İsrâîloğulları'na bir zarar vermediğini gördü. Rüyasını tabir eden kâhinler ona: "Benî İsrâîl'den bir çocuk çıkacak ve senin saltanatını yıkacak!" dediler.
- Bunun üzerine Firavun, İsrâîloğulları'ndan doğacak olan bütün erkek çocukların öldürülmesini emretti. Bir yıl öldürülen erkek çocukları diğer yıl çalıştırılmak üzere yetiştirilmeleri için bırakılıyorlardı.
- Hz. Musa (a.s.) erkek çocuklarının öldürüldüğü, kardeşi Hz. Harun (a.s.) ise öldürülmediği yıla denk gelecek şekilde doğmuştur.
- Allah (c.c.); Hz. Musa'nın (a.s.) annesine onu emzirmesini, başına bir tehlike gelmesinden endişelendiğinde de onu bir sandığa koyarak Nil nehrine bırakmasını ilham etti.
- **"Hz. Musa'nın annesine: 'Onu emzir, şayet onun için korkacak olursan, onu suya bırak, korkma ve üzülmeye; çünkü onu Biz sana tekrar geri vereceğiz ve onu gönderilen (elçilerden) kılacağız' diye vahyettik (bildirdik)."**
(Kasas Suresi, 7. ayet)
- Sandık Nil'den sarayın bahçesine geldi. Câriyeler onu alıp Âsiye'ye götürdüler. Bir sandık içinde kendisine getirilen Mûsâ'yı (a.s.) görünce, gönlünde O'na karşı büyük bir muhabbet oluştu. Çocuk çok güzeldi. Onu kucağına alıp bağrına basan Asiye sonra Onu Firavun'un yanına götürdü ve bulduğu çocuğun kendi çocukları olması için Firavun'u ikna etti.
- **"Firavun'un karısı dedi ki: 'Benim için de, senin için de bir göz bebeği; onu öldürmeyin; umulur ki bize yararı dokunur veya onu evlat ediniriz.' Oysa onlar (başlarına geleceklerin) şuurunda değillerdi."**
(Kasas Suresi, 9. ayet)

- Yüce Allah Hz. Musa'yı (a.s.) korudu ve annesini ona sütanne olarak kavuşturdu. Kur'an-ı Kerim, bu olayı şöyle anlatır: **"Biz önceden onun, başka sütanneleri kabul etmesini engellemiştik. Bunun üzerine ablası, 'Sizin adınıza onun bakımını üstlenecek, üzerine titreyecek bir aile bulayım mı?' dedi. Böylelikle biz annesinin gönlü rahatlasın, gam çekmesin ve Allah'ın vaadinin gerçek olduğunu bilsin diye onu annesine geri verdik; fakat oradakilerin çoğu bunu bilmiyorlardı."**
- Hz. Musa'nın (a.s.) annesi kendisinden şüphelenmesinler diye teklifi hemen kabul etmedi. Allah'ın (c.c.) Hz. Musa'yı (a.s.) koruyacağı konusunda da asla şüphe duymuyor.
- **"–Benim Hârûn isminde bir oğlum var! Bu şekilde kabul ederseniz emzireyim; aksi hâlde emziremem!"** dedi. Böylece O'nun, Mûsâ'nın annesi olduğunu anlamadılar. Ve ona Hz. Musa'yı (a.s.) emzirmesi karşılığında maaş bağladılar. Firavun ile hanımı, Hz. Mûsâ'yı (a.s.) evlâd edinmek isterlerken, onu kendi istekleri doğrultusunda terbiye edeceklerini düşünüyorlardı.
- **Ancak Allah'ın kaderinden habersizlerdi.**
- Firavun Hz. Musa'yı (a.s.) bulabilmek için binlerce masuma kıydı. Ancak Allah (c.c.) Firavun'u tahtından ve saltanatından edecek kişinin bizzat sarayında büyümesini sağlamıştır. Zaman zaman Hz. Musa'nın (a.s.) annesinden şüphelenenler olmuştur. Ancak o Allah'tan (c.c.) aldığı güvenle bu durumu çok güzel bertaraf etmiştir.

“Musa'nın annesi ise, yüreği boşluk içinde sabahladı. Eğer müminlerden olması için kalbi üzerinde (sabrı ve dayanıklılığı) pekiştirmemiş olsaydık, neredeyse onu(n durumunu) açığa vuracaktı.”(Kasas Suresi, 10. ayet)

- Hz. Musa (a.s.) yetişkin bir insan olana kadar ileride devletini yıkacağı Firavunun sarayında güvenle büyüdü.
- Bir gün İsrailoğullarından biriyle bir Kıbtinin kavga ettiğini gördü. Hz. Musa (a.s.) aralarına girip ayırmak için Kıbtiyi itip hafifçe göğsüne vurdu. Ancak adam yere kafasını çarptı ve öldü. Hz. Musa (a.s.) yaptığından çok pişman oldu ve şehri terk etmek zorunda kaldı. Mısır'dan ayrılarak Medyen'e gitti. Orada Hz. Şuayb'ın (a.s.) kızlarından Safura ile evlendi. Daha sonra Mısır'a gitmek üzere Medyen'den ayrıldı.
- Yolda Tur dağında mola verdiler ve burada Allah'ü teala ile konuştu. Allah (c.c.) ona peygamberlik verdi. Firavun'u ve Mısır halkını Allah'ın (c.c.) varlığına ve birliğine inanmaya çağırarak bir elçi olarak seçilmiştir. Hz. Musa (a.s.) bu görevin ne kadar ağır bir yük olduğunu biliyordu. Onun için Allah'a (c.c.) şöyle dua etti: **“Kardeşim Harun'un dili benimkinden daha düzgündür. Onu da benimle birlikte, beni doğrulayan bir yardımcı olarak gönder. Çünkü ben, onların beni yalanlamalarından korkuyorum.”**

- **Yüce Allah da onun bu duasını “...Seni kardeşinle destekleyeceğiz ve size öyle bir güç vereceğiz ki, bu sayede size erişemeyecekler, mûcizelerimizle siz ve size tâbi olanlar üstün geleceksiniz.” buyurarak kabul etti.**
- **Elindeki asanın yılan olması mucizesi ve elini koynuna sokup çıkarınca bembeyaz olup, ışık yayması mucizeleri verildi. Büyük kardeşi Harun’la birlikte Firavunu ikna edip Allah’a (c.c.) iman etmesini sağlamakla emrolundu. O da bu emri yerine getirmek için Firavunun yanına gitti.**
 - **"İkiniz Firavun'a gidin, çünkü o, haddini aştı." (Taha Suresi, 43. ayet)**

Harun ile birlikte Firavun’a gidip onu dine davet ettiler ve İsrailoğulları’nı serbest bırakmasını istediler. Ancak firavun bunu kabul etmedi. Bunun üzerine Musa (a.s.) elindeki asasını yere bıraktı. Asa kocaman bir yılan olup, hareket etmeye başladı. Elini koynuna sokup çıkarttığı anda ise eli bembeyaz göründü. Bu mucizeler karşısında şaşırان Firavun, durumu vezirlerine anlatınca, o kâhindir, büyücüdür dediler.

Musa (a.s.); “Size gelen gerçeğe dil mi uzatıyorsunuz. Bu, sihir değildir. Bu, her şeyin yaratıcısı olan Allahü Teala’nın verdiği bir mucizedir.” diyerek onları imana davet etti.

Firavun ve adamları inanmayarak reddettiler.

Firavun; “Ey Musa! Sihirbazlığın ile bizi yurdumuzdan çıkarmaya mı geldin? Biz de sana sihir göstereceğiz. Bir vakit ve yer tayin et.” diyerek ülkesindeki bütün büyücüleri topladı.

Hız. Musa (a.s.) Allah'a (c.c.) dua ederek O'ndan yardım istedi ve sihirbazlarla karşılaşmayı kabul etti. Mısır halkı önünde karşı karşıya geldiler. Sihirbazlar ellerindeki ip ve sopaları yere attılar, göz boyayarak birtakım yılanlar geziyor gibi gösterdiler. Bu sırada Musa (a.s.) elindeki asasını yere bırakıverdi. Asa mucize olarak dehşetli ve çevik bir yılan olup, sihirbazların yere attıkları ve yılan gibi gösterdikleri şeyleri tek tek yuttu.

“Dediler ki: ‘Ey Musa (ilkin) sen mi atmak istersin, yoksa biz mi atalım?’ (Musa:) ‘Siz atın’ dedi. (Asalarını) atıverince, insanların gözlerini büyüleyiverdiler, onları dehşete düşürdüler ve (ortaya) büyük bir sihir getirmiş oldular. Biz de Musa'ya: ‘Asanı fırlatıver’ diye vahyettik. (O da fırlatıverince) bir de baktılar ki, o bütün uydurduklarını derleyip-toparlayıp yutuyor. Böylece hak yerini buldu, onların bütün yapmakta oldukları geçersiz kaldı. Orada yenilmiş oldular ve küçük düşmüşler olarak tersyüz çevrildiler.”

(Araf suresi, 115-119. ayetler)

Bu duruma şahit olan sihirbazlar Musa'ya iman ettiler.

“Ve sihirbazlar secdeye kapandılar. ‘Alemlerin Rabbine iman ettik’ dediler.”

(Araf suresi, 12. ayet)

Bu olay karşısında Firavun iyice sinirlendi ve İsrailoğullarına zulmünü arttırdı.

Firavun ve kavmi dalalette ısrarcı olunca Allah onlara çeşitli felaketler verdi. Önce şiddetli bir kuraklık oldu. Sonra su baskını, çekirge ve kurbağa istilasına uğradılar. Başlarına bela geldikçe Musa ya gidip Allah'a inanacaklarını bu belayı kaldırmasını ve inanacaklarını söylüyorlar. Fakat bela geçince yanlışlarına devam ettiler.

“Başlarına iğrenç bir azap çökünce, dediler ki: "Ey Musa, Rabbine -sana verdiği ahid adına- bizim için dua et. Eğer bu iğrenç azabı üzerimizden çekip giderirsen, andolsun sana iman edeceğiz ve İsrailoğulları'nı seninle göndereceğiz." Bir süreye kadar, o iğrenç azabı çekip giderdik, onlar yine antlarını bozdular.”

(Araf Suresi, 134, 135. Ayetler)

Musa (a.s.) bir vakit belirleyerek gece vakti bütün İsrailoğulları'nı toplayıp Mısır'dan Filistin'e gitmek üzere yola çıktı. Bunun üzerine Firavun askerini toplayıp, peşlerine düştü ve sabaha doğru onları Kızıldeniz kenarında yakaladı. Önlerinde denizi arkalarında firavun askerlerini gören İsrailoğulları endişeye kapıldılar. Bu sırada Allahü teala Musa'ya şöyle vahyetti.

“Bunun üzerine Musa'ya: ‘Asanla denize vur’ diye vahyettik. (Vurdu ve) Deniz hemencecik yarılıverdi de her parçası kocaman bir dağ gibi oldu.”

(Şuara suresi, 63. ayet)

Deniz esasının dokunduğu yerden ikiye ayrıldı her bir tarafı yüksek bir dağ gibi açıldı. Önlerine çok geniş ve kupkuru on iki yol açıldı. On iki sülale olan İsrailoğulları bu yollardan yürüyüp hep birlikte karşıya geçtiler. Firavun, askerleriyle birlikte peşlerine düşüp denizde açılan yola girince yol kapanıp sularla doldu. Firavun askerleriyle birlikte sular altında kalarak boğuldu.

Hız. Musa (a.s.) Kızıldeniz'i geçtikten sonra, İsrailoğulları'nı Kenan Diyarı'na götürdü. Yolda putperest bir kavmin yurduna uğradılar. Bu kavim öküz suretinden yapılmış bir puta tapıyordu. Onların bu halini gören İsrailoğulları onlara uydular. Hız. Musa'ya (a.s.);

“Ya Musa! Onların tanrıları gibi bize de bir tanrı yap.” dediler. Musa (a.s.) onlara; **“Siz cahil bir kavimsiniz. Allah size nimet ve kurtuluş verdi. Allah’a iman ediniz, şirkten ve putlardan kaçınınız...”** diye nasihat etti.

Allah (c.c.), Musa’ya (a.s.) bir kitap indireceğini vaat etmişti. Hz. Musa’nın (a.s.) Tur Dağı’na çıkması bildirildi. Musa (a.s.) kardeşi Harun’u yerine vekil bırakıp, kendisi Tur Dağı’na çıktı. **40 gün** orada kalarak, ibadet etti. Allah’ın kelamını işiten Hz. Musa’ya (a.s.) **Tevrat** nazil oldu.

Musa dağda iken Samiri adında biri israiloğullarının elindeki bütün altını toplayıp eriterek bir buzağı heykeli yaptı. Bu heykelin onların ilahları olduğunu söyleyerek insanları kandırdı. Hepsi buzağıya tapmaya başladılar ve Hz.Harun’un uyarılarını dinlemediler.

“Hani Musa ile kırk gece için sözleşmiştik. Ama sonra siz, onun arkasından buzağıyı (tanrı) edinmiş ve (böylece) zalimler olmuştunuz. Bundan sonra, (artık) şükredesiniz diye sizi bağışladık. Ve hidayete eresiniz diye Musa'ya kitabı ve Furkan'ı verdik.”

(Bakara suresi, 51, 52, 53. ayetler)

Musa tur dağından dönünce gördüklerine çok sinirlendi. Samiri’yi reddetti ve yaptığı buzağı heykelini denize attı. Onlara kendisine Tevrat’ın indirildiğini bildirdi. Israiloğulları Tevrat’ta bildirilen hükümlerle amel etmeye başladılar. Putlara tapmaktan vazgeçtiler, şirkten kurtulup iman ettiler.

“Hani Musa, kavmine: ‘Ey kavmim, gerçekten siz, buzağıyı (tanrı) edinmekle kendinize zulmettiniz. Hemen, kusursuzca Yaratan (gerçek ilah)ınıza tevbe edip nefislerinizi öldürün: bu, Yaratıcınız katında sizin için daha hayırlıdır’ demişti. Bunun üzerine (Allah) tevbelerinizi kabul etti. Şüphesiz O tevbeleri kabul edendir, esirgeyendir.”

(Bakara suresi, 54. ayet)

İsrailoğulları Tih sahrasında kaldıkları sırada bir süre susuz kaldı. Allah'ın emri ile Hz. Musa asasını yere vurdu ve 12 pınar fışkırıp İsrailoğullarına su çıkardı.

“(Yine) Hatırlayın; Musa kavmi için su aramıştı, o zaman Biz ona: ‘Asanı taşa vur’ demiştik de ondan on iki pınar fışkırmıştı, böylece herkes içeceği yeri bilmişti. Allah'ın verdiği rızıktan yiyin, için ve yeryüzünde bozgunculuk (fesad) yaparak karışıklık çıkarmayın.”

(Bakara suresi, 60. ayet)

Allah onlara selva denilen kudret helvası ve bıldırcın etinden ihsan etti. Bu nimetlere karşı yine nankörlük ettiler.

“Bulutları üzerinize gölge kıldık ve size kudret helvası ve bıldırcın indirdik. Size rızık olarak verdiklerimizin temizinden yiyin (dedik). Onlar Bize zulmetmediler, ancak kendi nefislerine zulmettiler.”

(Bakara suresi, 57. ayet)

- Hz. Musa (a.s), **vasıtasız olarak Tur Dağı'nda Allah (c.c)'la konuşmuş bir peygamberdir.** Bu yüzden kendisine **kelimullah** denmiştir.

Önemli Bilgi !

- Hz .Musa, İsrailoğullarına gönderilmiş ve peygamberler içinde üstünlükleri olan, kendilerine “ulü'l-azm” denilen altı peygamberin üçüncüsüdür.
- Yakup Peygamberin soyundandır. Harun'un (a.s.) ise kardeşidir.
- Kutsal kitabı Tevrat'tır. Peygamberliği Mısır'da, Tur dağında verilmiştir.
- Tur dağında Allah ile konuştuğu için “Kelîmullah” adıyla anılmıştır.
- Peygamberliği boyunca Firavun'la mücadele etmiştir.

Ulü'l Azm: Sözlükte “sabırlı, gayretli ve kararlı kimseler” demektir.

Ulü'l-azm peygamberler; **H. Nuh, H. İbrâhim, H. Musa, H. İsa ve H. Muhammed**

AYETEL KÜRSİ

- Ayetel Kürsi, **Bakara Suresinin 255. ayetidir.**
([Kur'anın](#) en uzun sûresi olan Bakara suresi, 286 [ayetten](#) oluşur.)
- Tevhid ilmiyle alakalı en büyük Ayet-i kerimedir.
- İçinde "**kürsi**" kelimesi geçtiği için "Ayetel-Kürsi" adını almıştır. Kürsi bu ayette; Allah'ın saltanatı, gücü ve hakimiyeti anlamına gelir.
- Bu ayet, Allah'ın **yüce sıfatlarını ve eşsiz kudretini** anlatmaktadır.
- Ayetel Kürsi namaz içinde sure şeklinde okunduğu gibi, namazın bitiminde tesbihden önce de okunur.

Ayetel Kürsi'de geçen Allah'ın sıfatları

- **HAYY** : Allah'ın canlı ve diri olması
- **KAYYUM**: Bütün varlığı idare eden, gözeten ve koruyan olması
- **ALİYY**: Allah'ın yüce olması
- **AZİM**: Allah'ın büyük olması

Ayetel kürsi'de şunlar anlatılır:

- ✓ Allah'tan başka ilah yoktur. (Allah'ın birliği-Tevhid inancı)(**VAHDANİYET SIFATI**)
- ✓ Allah uyumaz ve uyuklamaz
- ✓ Göklerdeki her şey, yerdeki her şey Allah'ındır.
- ✓ Allah her şeyi bilir(**İLİM SIFATI**), insanlar ise Allah'ın bildirdiği kadar bilir.
- ✓ Allah izin vermeden kimse kimseye **şefa'at (manevi yardım)** edemez.
- ✓ Allah'ın **KÜRSİ'si** yani **SONSUZ KUDRET-GÜCÜ** her şeyi kuşatır.
- ✓ Allah en yücedir en büyüktür. (**ALİYY ve AZİM SIFATLARI**)

Ayet-el Kürsi Okunuşu

Allahü lâ ilâhe illâ hüvel hayyül kayyûm.

Lâ te'huzühû sinetüvve lâ nevm.

Lehû mâ fis-semâvâti vemâ fil ard.

Menzellezî yeşfeu indehû illâ biiznih.

ya'lemü mâ beyne eydîhim vemâ halfehüm velâ

yühîtûne bişey'im min ilmihî illâ bimâ şâe vesia

kürsiyyühüssemâvâti vel ard. Velâ yeûdühü hıfzuhumâ

ve hüvel aliyyül azîm.

Ayet'el Kürsi Anlamı (Mealı)

Allah ki, O'ndan başka ilah yoktur. O hayydır, kayyûmdur.

Kendisine ne uyku gelir ne de uyuklama.

Göklerde ve yerdekilerin hepsi O'nundur.

O'nun izni olmadan katında kim şefaath edebilir?

O, kullarının yaptıklarını ve yapacaklarını bilir. (Hiçbir şey O'na gizli kalmaz.) O'nun bildirdiklerinin dışında insanlar, O'nun ilminden hiçbir şeyi tam olarak bilemezler.

O'nun kürsüsü gökleri ve yeri içine alır, onları koruyup gözetmek kendisine zor gelmez. O, yücedir, büyüktür.

❖ **NOT: Şefaat;** Bir kimsenin affedilmesi için önemli kişilerin, Allah ile kul arasında yaptığı aracılık anlamına gelmektedir. İslam' da kendisine Allah tarafından izin verilen kişilerin ve özellikle peygamberlerin, inananların affedilmesi için dilekte bulunması anlamına gelir.

❖ **Meal:** Kur'ân ayetlerini her yönü ile aynen çevirme iddiası olmaksızın, başka bir dile aktarmak anlamında kullanılır. Kur'ân'ın kelime ve cümlelerini kelimesi kelimesine, hiçbir anlamını eksik bırakmadan başka bir dile çevirmek mümkün olmadığı için Kur'ân'ın başka dillere çevirisine meâl ismi verilmiştir. Bu kelime ile yapılan çevirilerde eksik olabilir, bu anlam, âyetin, kelimenin yaklaşık manasıdır demek istenir. Kısaca eksik çeviri anlamına gelir.

AYET'EL KÜRSİ'DEN NELER ÇIKARILABİLİR!!!

- ✓ Allah bir ve tektir. (Vahdaniyet sıfatı. İslam dinin temeli olan Tevhid inancı vurgulanır)
- ✓ Allah Hayy'dır (Hayat sıfatı: Allah canlı ve diridir. Sonsuz hayat sahibidir. Subuti sıfat.)
- ✓ Allah Kayyum'dur. (Allah her şeyi koruyup gözetendir)
- ✓ Allah sonradan yaratılan varlıklara benzemez. Uyku ve uyuklama gibi insani özellikleri yoktur. Allah her an biri görür ve duyar. (Muhalefetün lil havadis, Zati sıfatı)
- ✓ Evreni yaratan, düzeni koyan ve idare eden Allah'tır. (Tekvin sıfatı (subuti))
- ✓ Allah'ın izni ve iradesi olmadan evrende hiçbir şey gerçekleşemez. (İrade sıfatı (subuti))
- ✓ Allah her şeyi görür, işitir ve bilir yani Allah, Alim'dir. (İlim sıfatı(subuti). Allah'ın ilmi sınırsızdır.)
- ✓ İnsanlar ise Allah'ın bilinmesini istediği kadarını bilir. (İnsanları ilmi sınırlıdır.)
- ✓ Allah'ın hükümlerliği, gücü ve kudreti evrenin tamamını gözetmeye yeter. (Kudret sıfatı (subuti))
- ✓ Ayet el-Kürsi farz namazlardan sonra Allah'tan (c.c.) yardım ve koruma istemek için okunur. Hz. Peygamber "Bir farz namazın ardından Ayet el-Kürsi'yi okuyan kimse, sonraki namaza kadar Allah'ın himayesi altındadır." buyurarak vakit namazlarından sonra Ayet el-Kürsi'yi okumayı tavsiye etmiştir.

HATİCE YILDIZ

DKAB ÖĞRETMENİ